

FOAIE

пентрѣ

МИШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 19.

Luni 11. Maiu.

1842.

ФАТА НЕГЪЦТОРЪЛЪИ.

Новелъ Историкъ.

(Бршаре.)

Дъпъ плекареа принцълѣи, Каміола пѣ пѣтѣ съ ши деслѣшаскъ пѣртареа лѣи, апои де ши кѣнощеа къ дп тот кинѣл пѣ ера де кѣвинцъ, dar inima ei чеа ѣвиндѣ, din че тречѣ, тот маї мѣлт се сѣмщеа мѣзѣтъ ши аплекать спре ертаре, дптрѣ кът дп сѣършит хотърѣ, дѣит кѣт сокотѣа еа, ка дндатѣ че ва венѣ принцъл спре а о рѣга де ертаре, еа съ іо дѣрѣаскъ, къ тоатѣ невиновѣдѣа ши мѣлцѣтѣреа сѣфлетѣлѣи.

Дпсѣ задарникъ дѣ фѣ аѣентареа; зѣ леме тречеа зна дѣпъ алта ши принцъл Орlando пѣ се івеа, тама ши фата се мѣра, бѣтрѣна пѣ пѣтеа кѣноаще причѣна рѣтрацерѣи, ши фата съ сѣѣа а іо дескоперѣи. Еї пѣѣ венеа съ ши пѣраскъ логодникъл, нѣчѣ съл дпвиновѣдѣскъ арѣтънд неомепоаса лѣи кѣцетаре кътре еа. — Дар дѣпъ неконтепѣтеле іспѣтѣрѣи чеї фѣчеа бѣтрѣна Никола, фата се вѣзѣ сѣлѣтъ аї дѣстѣлѣнѣи, къ принцъл ар фѣ сѣпѣрато прин пѣще ворѣе преа словоде. — Ши аѣѣета фѣ де аѣѣѣе ка съ апрѣнѣзѣ кѣрѣозѣтатеа Никола пѣпъ ла чел маї дпалт град, съ сѣлѣа съ аѣле де одатѣ мѣкар де ар фѣ фост ши кѣар чеа маї рѣа дпгѣмпларе.

Аша фѣрѣ а маї дпгѣрѣѣа се дѣсе Никола ла палат, знде черѣ съ ворѣеасѣ къ принцъл Orlando, аѣѣета дпсѣ пѣ ера атѣт де лесе; принцъл пѣ ера ѣвѣтор де попѣларѣтате ка Рѣга, ел ера зп десѣрѣнат ши дпкѣнѣѣрат къ креатѣрѣ слѣжѣтоаре похѣтор лѣи. Аѣѣѣи оамѣнѣи прѣѣмѣрѣ зрѣѣт не бѣтрѣна вѣдѣвѣ, пѣпъ че дп дпгѣмпларе съ гѣсѣ зпѣл, каре кѣноскъ дп еа не тама фѣрѣоасѣи ши богатеї Каміолеї; аѣѣт съ скѣмѣѣ де лок щена, тодѣ амплѣоѣѣѣи каре пѣпъ аѣи рѣѣдеа де бѣтрѣна вѣдѣвѣ, съ сѣлѣа не дптрекѣте а съ десвиновѣдѣи ши а съ арѣта къ слѣжѣвѣ кътре тама аморѣзеї стѣпѣлѣлѣи лор. Еї щѣа патѣма лѣи пентрѣ Каміола, преѣѣт ши, къ къ мѣта зпѣї аморѣзе а принцълѣи пѣ есте де а съ жѣка. О похѣтѣрѣ дп салоп, дѣ дѣтерѣ зп жѣд, съ се одѣѣнеаскъ пѣпъ вор вѣстѣ принцълѣи черереа еї. —

Мѣлтѣ време аѣѣентасе еа аѣоло, дп каре време съ азѣа не дпѣѣтатееле рѣѣсѣрѣи къ хохот, дп апарѣтентеле че мѣѣѣѣа принцъл. Дпсѣѣрѣшит се десѣѣѣѣѣѣ зпѣлме салопѣлѣи къ сѣмомот, ши Orlando дпѣрѣѣѣат дп хѣѣне лѣѣнѣате, воѣнд а съ дпѣѣѣѣѣѣла Рѣга, дпкѣнѣѣрат де о сѣѣѣт пѣѣѣѣроасѣ, дптрѣ дп лѣѣптрѣ. Никола де ши кам сѣрпрѣнѣсъ де о аѣѣѣѣѣѣ азѣѣѣѣѣ пѣ

вликъ, dar стъпъндъсе пе сине, съ ардікѣ дъпе жеу, ші токма воі съ се adrecese prinълѣ, кънд ачеста лѣ апъкѣ лпайте зикънд: „Че весте ми аї адъс madam Ніко-ло, орі съ къеще фрѣтшика маймѣіоарѣ, де фріка дѣмітале пентрѣ пѣртареа че а-веа кѣ міне, ші те а тріміс съ тѣ році де ертареа пентрѣ еа?“

— „Еѣ пѣ сънт тріміса фїміі, еа нічі пѣ шіе кѣ сънт аічі. Еѣ похтеск пѣмаі а ворві кѣ л. в. чева секрет.“

— „Дака аї съмі спѣі вре зп секрет дп партеа Каміолі, въкѣрос; алт секрет лпсъ пѣ пот а авеа кѣ о дамъ вътрѣпъ.“

— Ла ачесте ворбе ватжокѣрітоаре арънкѣ окіі лппрежѣр асѣпра оаменімор съі, карі потривіт месеріеі лор се префъчеа кѣ о съ плеснеаскъ де рѣсъл че л прічпнсіе лпалтѣл віціѣ ал стъпѣлѣлѣі лор.

Сърмана Нікола пѣтрѣсѣ де тѣхпуре ші де о пѣрѣтѣ лпкредпндаре а въпѣлі-лор еі, рѣспѣсе: кѣ, кѣ адевърат, кѣ лп-тре-ворвіреа черѣтѣ съ атіпде де фіе-са ші дака ел пѣ о прііменде секретѣ, атѣпчі ва фі сілітѣ а о съвърші де фацѣ кѣ тоці.

Прпндѣл поръпчі оаменімор съі съ се ретрагѣ ші съ апропіе де о фереастрѣ, зпде вртѣндѣл Нікола лѣ зісѣ: „Еѣ ка о фіреаскъ апѣрѣтоаре а фїітеі, ам веніт ла л. в. съ въ лптревѣ, ка съмі арѣтаці прі-чпна пентрѣ каре аці пѣрѣсіт веніреа лп касѣмі, акъм де кънд с'а апропіат врема лѣпціі?“

— „Ші ачѣста а фост тот че авіаі а'мі спѣне?“ адъогѣ Орlando.

— „Дѣпъ а тѣ пѣрере есте преа де-стѣл спре а скѣза спайта зпѣі шаічі.“ Рѣ-спѣсе Нікола.

Акъм лпченѣ Орlando кѣ зп топ ка съ поатѣ фі аззіт де тоці:

„Еѣ крез madam Ніколо кѣ Да аї де-стѣлѣ лпчеркаре, спре а пѣ те лпшела съ крезі ка о фатѣ романтикѣ, кѣ еѣ аш фі пѣтѣт гѣнді съ лптревѣпдез пе о фатѣ де пегѣдітор, спре алт, декѣт спре о жѣкѣріе, пентрѣ оторѣреа часѣрімор че-лор че'мі рѣтѣп де прісос. Іар дака про-стіа въ ва фі лпшѣлат, съ кредеці алфел, атѣпчі аці грешіт!“ —

Нерѣшпнареа ачестор ворбе лпкоражѣ пе чпстита поастрѣ орѣшапѣ, ші ка съ педепсеаскъ лпалта десѣрѣнаре, лп лп-тревѣ лп асемenea топ: „Дар контрактѣл де кѣсъторіе съѣтскріс де л. в. пе каре лаці тріміс лпшівѣ фїміі, май пайте де а плѣті еа ваніі, кѣ каре в'а рѣскѣмпѣрат дп ровіе?“ —

— „Есте ка о хѣртіе алѣѣ.“ Ачесте зикънд прпндѣл лпченѣ съ рѣзѣ, спре а'ші акопері прпн рѣс рѣшпнеа че кѣдеа ас-прѣі. Оаменіі лѣі лп акомпаніа дѣпъ о-вічѣл лор; ші ел лпторкѣндѣшп спателе, плекѣ фѣрѣ а май лпвредпчіі пе тама Ка-тіолей тѣкар кѣ о ворѣтѣ май де парте.

Чпне поате дескріе сіпдічпзнеа кѣ каре съ лпторчеа Нікола а касѣ спре а адъче лпкѣптатеі зпѣі пѣскѣте аї еі фїіче, о ве-сте атѣт де грозавѣ ші дѣрѣпѣлѣтоаре фрѣстоасеі еі лпкпвріі, каре кѣ о сіпгѣрѣ ловіре, съ сѣѣраме дѣлчеа еі пѣдежде, пре-фѣкѣндѣі лпфлорітѣл пѣтѣпт лптрѣ о пѣ-стіетате, сеакѣ, трісѣтѣ ші шілапхолікѣ. Мѣпна ші вѣра о ажѣторѣ ка съ ажѣпгѣ а касѣ, дѣндѣі пѣтере съ се лптоаркѣ; ачі лпсъ ажѣпгѣнд, ші прівінд пе скѣтпа еі фїікѣ, тѣндрпна вътрѣпдецімор еі, ші акѣрѣіа іппѣтѣ ера сілітѣ акъма съ о сѣѣшіе о вірѣі

дъререа, ши днцелени днтр'о позидіе стъ-
тхндъ, рътмнд пайнтеа фійчеі еі, фъръ глас
ши сімціре.

Каміола фъръ съ'ши іа окіі дѣпъ гер-
гефъ, ла каре а еі фръмоасе децете, дн-
фійнда днчетінеп о герландъ де едеръ; дн-
тревъ пре маікъса внде а зъбовіт атхт де
тхлт? Дар непріімнд нічі зн ръспѣс, ръ-
дікъ окіі дѣпъ лъкръ, ши вълхнд фаца чѣ
перітъ а тхсіі, тххніреа че ера зхгръвітъ
дн еа, алергъ а о днвръдіпа. Нікола нъ съ
маі пѣтѣ стъпхні, еа арѣкхндѣсъ дн бра-
деле фійсі днчепъ съ версе лакрѣті шіроасе.

Авіа пѣтѣ Каміола съ дѣкъ не тхса
пѣпъ ла о комодъ (зн фел де софа) внде
апезіндо се сілѣ а о тхлгхія, фъръ аі къ-
поадце прічина тххніріі; дар токма делега-
теда тхлгхітоареі, рѣпеа ініма ізвітоареі
тхте каре днтрерѣптъ де охтърі, ді шопті;
„сърпанъ дншелата меа фійкъ!“

„Дншелатъ! дншелатъ!“ днтревъ Ка-
міола, ши гхндѣріле еі каре лзаръ о алтъ
діректіе декът че авъръ пѣпъ ачі, о фѣкъръ
съ стеа не лок немішкать ка о статѣе.

Стареа Каміоліі децентъ не непоро-
чита Нікола дін а еі летарціе, ши пѣтереа
тхліеі асѣпра трѣдѣторълѣі, ді деслегъ
лішва, спвіндѣі фійсі, тоатъ днтѣмплареа
пріімріі еі дн палат, ши а нертъріі лѣі Ор-
ландо.

Вѣтрѣпа съвѣршісе де тхлт історіа
еі, дар непорочита фатъ, тот нъ скімвасе
днтѣртѣріта еі позидіе; еа нъ да нічі зн
сета де віадъ дін сіне, вѣтрѣпа пѣтрѣпъ
де фрікъ кетъ слѣжнічіле че нъ ера пѣпъ
ачі де фацъ, ши пріп ажѣторінда лор, о
дѣсеръ дн ацдернѣт, кетхнд дндатъ ши а-
жѣторъл дохторіеі.

Дѣпъ маі тхлте чеасѣрі съ децентъ
Паціента дін а еі амордіре, дар тоате дн-
черкѣріле спре а о дндемпа а ворві фъръ
зѣдѣрнічіте; еа стрѣлгхнд тхпа тхсі ді
фѣкъ семп а о лхса сінгъръ, дохторъл о-
рѣндѣсе ка съ аівъ зн окіѣ вѣгътор де сеа-
тѣ асѣпра мішкѣрілор непорочітеі фете,
фъръ днсъ а о сѣпѣра кѣтѣва, ши сѣрманп
татъ фѣ сілітѣ а аскѣлта семпѣл фійсіі, къ
тоате къ депѣртареа де еа ді сѣжшіа ініма.
Еа гхсі дар зн алт міжлок: префѣкхндѣсе
къ есе, съ аскѣпсе сѣвт о пердеа де внде ді
овсерва тоате мішкѣріле. Доъ зіле стете
Каміола къ окіі днкіші, не днпѣртѣшѣ-
дѣсе де нічі о тревзіндъ фісікъ, съ пѣреа
къ днпрежѣрѣл еі ера неднсъфледіт; ла
сѣжршітѣл ачеціі времі, рѣдікхндѣсъ, трасъ
перделіле челе де тхтѣсѣріе але патѣлѣі
еі, ши взна Нікола стѣтіа ка зн днѣер дн-
гріжітор пайнтеа еі. „Скѣмпъ преа скѣмпъ
тхтѣ!“ — Зісъ еа, днтр'зн топ слав ши
днтрерѣптъ „тѣ тем къді ам прічінѣт
преа тхлтъ овідъ ши гріжъ, дар еѣ нъ пѣ-
теам сінгъръ съ тѣ ажѣт алтфел. — Акѣт
мі ам довхндіт іар тоатъ пѣтереа сѣфеле-
тѣлѣі теѣ — ши хотърѣрѣ тѣ есте фѣ-
кѣтѣ.“

Сѣрпрінсъ де неспѣсъ вѣкѣріе нептрѣ
лініцеа че арѣта фіе-са, о днврѣдішѣ вѣ-
трѣпа днтревъндѣо къ че есте хотърѣтѣ
а фаче. Каміола о рѣгъ ка съ нъ о сілѣскъ
а ворві де о прічінъ че есте днкъ преа а-
тінгѣтоаре сімцірілор еі, фійнд къ съ сімте
преа славъ.

Адоа зі дімінеада съ днврѣкѣ Каміола
къ деосевіт гѣст. Днсъ дн хайне де жале,
фійнд-къ еа желеа днкъ не татѣл еі, ши арѣ-
тѣ тхсі къ хотърѣреа еі есте а'ші чере
дрептате дела Ріга.

Никола се деспѣтътъ ші фъчъ фе-
лѣри де въгъри де сеамъ фіісіі, аспра в-
нзі асемепа план, дар възхнд неклітіреа
еі съ дивоі а о дитовърші, орі знде
ар мерце, фъръ съ шіе дикотр'о дші дп-
дрепта еа пашіі.

Съ дптѣмпласе де ера токмаі дп
зіоа Сф. Петръ. Каміола мерсе къ маі-
къса дрепт ла вісеріка дп каре обічнзіа
Ріга дп тоді ані спре а аскѣлта сѣжлта
слѣжъ, фінд сѣръѣтоареа патронѣлзі сѣѣ.
Амъндозъ дамеле лзаръ лок дп вісерікъ
не знде ера сіліт съ треакъ Ріга. Ешнд
дп сіне Никола третъра де фрікъ центръ
фійса; іар Каміола съ пѣреа къ есте адѣп-
чѣтъ дп гъндѣрі, стѣнд къ къвтареа дп-
дрептатъ дп жос.

Кънд се съвѣрші Сф. Літѣргіе ші
Ріга ера съ іасъ, зѣрі Орландо не амън-
доъ дамеле, ші де лок трінісе зп кѣрте-
зан де аі сѣі, спре але депърта дп калеа
Рігі. Никола ера съ деа аскѣлтаре сѣпѣ-
ндъсъ поръччїі; дар фіе-са о опрі, ші а-
пъкъндзо де тѣпъ о трасе къ репезечїне
дѣпъ сіне пѣпъ дпайнтеа Рігі, каре акѣт
ажѣсесе апроане де сле. Ачі лѣсънд тѣ-
па тѣсі, съ арѣнкѣ дп ценѣнкї зікънд:
Дрептатѣ лзі Ріга Піетро, есте атѣт де
дп генерал къноскътъ, дптрѣ кът еѣ къ-
тез. а о чере кіар кътре о персоапъ, чеі
есте дп челе маі де апроане.“ —

Еа ворві ачесте ворѣ къ глас ліа дар
деслѣшїт, ші о рѣшадъ дпфлорї фаца еі
чѣ пѣпъ ачі сеарѣдѣ. Ріга о прїві къ
о тіраре деосевїтъ, ші дптрѣвѣ: къ чїне
дп аі сѣі а дпдрѣспїт съ прїчїнзіаскъ сѣ-
пѣраре знеі фїнде атѣт де дрѣгълаше,
маі адѣогънд къ крескъндѣ тіраре, къ,
пѣ се дпшалъ ел? дпкїпвндѣшї дп дп-

цѣрѣска желѣтоаре не фїйка ші моуденї-
тоареа богатѣлзі Тѣрїнга.

— „Да преа мїлостїве Доамне“ рѣ-
спѣнсе фата тот дп позїціа ценѣнкїндѣ, „е-
сте прѣ адевърат; есте адѣпк сѣпѣрата
фатъ а негоціторѣлзі Паоло Тѣрїнга, каре
пѣ ва пѣрѣсі ачѣстѣ змїлітоаре позїціе,
пѣпъ пѣ і съ ва дпплїні а еі дреаптъ
рѣгъчїне.“

— „Скоалъ фата теа“ порѣччї Ріга
дптрѣп топ серїос. „Нѣмаї дпайнтеа челзі
Вечїнік есте дат сѣшї плече мѣрїторїі це-
пѣнкїі, скоалъ ші ворѣще фѣрѣ де фрікъ;
еѣ сѣпт пѣрїнтеле обѣсек ал сѣпѣшїлор
теї, ші фак ла тоді дрептате де о по-
трївѣ.“ —

Каміола рѣдікъндъсъ історїсі скѣрт ші
деслѣшїт, тоатъ кѣрѣереа дппрежѣрѣрїі
еї, къ прїндѣл Орландо; дѣпъ съвѣршіреа
ворѣрїі дпмѣлѣ Рїгі контрактѣл късѣ-
торїеї, чел сѣвт-скрїс де прїндѣл.

Ріга черчетѣ докъментѣл къ де амѣ-
рѣнтѣл, ші дпторкъндъсе спре фрателе
сѣѣ дп дптрѣвѣ: че аре съ рѣспѣнзѣ ел
ла ачестѣ?

Орландо плїн де рѣшїне плекѣ капѣл
дп жос Ріга дп дптрѣвѣ дака есте ачел
докъмент адевърат мапѣскрїсѣл сѣѣ.

— „Да ал теѣ Рїгъ ші Домн, гѣп-
гѣїа ел, дпсѣ фѣрѣ дпалта воїе пѣ аре
пїчї о пѣтере, ші еѣ крѣз къ маїестатѣ
воастрѣ вѣдї ерта грѣшала зѣвї остап
тѣпѣр, каре кѣтезѣ а дптрѣвїнда асемепѣ
мїжлоаче, спре ашї довѣндї перѣзта лі-
вертате, не каре о дорїа фѣрѣ аї маї рѣ-
тѣпѣа алтѣ пѣдежде де скѣпаре.“

— „Шї тѣ пѣдї мїндї мапѣскрїсѣл
тѣѣ?“ дптрѣвѣ репетѣнд Рїга. Орландо
сѣ плекѣ пайнтеї тѣкънд.“ —

— „Преа bine, dar зрмѣ дрептѣл Шетро дпторкѣндѣсь спре Каміола. Ел есте ал тѣѣ фатѣ, пропріетатѣ та, кѣ трѣп ші сѣфлет. Тѣ ці лаі кѣмпѣрат кѣ ваніі тѣі. — Еаділа de аічі, ші пѣтаі ка лецівіт соу ал тѣѣ, сѣ кѣтезе а се маі дпфѣдіша пайнтеа окілор меі.“ —

(Ва зрма.)

НАЦИОНАЛИТАТЕА ШІ ПАТРИА.

Ноі пѣблікарѣм дп Nr. 16 ші 17 ал Gazetei поастре зп артїкѣл асѣпра націоналітѣдеі дпн Gazeta зніверсалѣ. Шп алт корреспондент ал ачестеі Gazete а лѣат де ачі прїлеціѣ de а скріе артїкѣлѣ „націоналітатеа ші патриа,“ каре с'а пѣблікат дп Nr. 112. Дѣпѣ дппреціѣзрїре дп каре не афлѣм, сокотім кѣ ші ачест артїкѣл ва інтереса не ромѣнітеа поастрѣ, ші de ачееа пѣблікѣм ші поі челе маі de фрѣнте дпн трѣпсѣл.

„Gazeta Domnieitale — аша се дпдрептеазѣ корреспондентѣл церман кѣтрѣ редакціе — не адѣсѣ de кѣрѣнд зп артїкѣл дела дѣпѣре, вреднікѣ de лѣаре амініте, деспре націоналітате ші лімѣв ші деспре рапортѣл че есте дптре еле. Ноі пофтім ка адевърѣл ші прївінцеле челе сѣпѣтоасе дпнтрѣпсѣл сѣ фіе дпвреднічіте de о жѣдекатѣ фѣрѣ шатімѣ, маі кѣ сеатѣ дп Цара (Шгаріа), пентрѣ каре маі de апроапе есте меніт*), каре Царѣ дплоквітѣ de віда магіарѣ, маі de атѣді Славоні ші de Цермані**) дп зімеле поастре есте греѣ іспі-

*) Се поате аплера ші ла Трансїлваніа.

**) Ші de о таре сѣтѣ de Ромѣні дптре Карпаді ші Тисѣ, дела дѣпѣре пѣпѣ ла Мараѣмѣрѣш. Трад.

тітѣ de кѣтрѣ Магіарі, каріі кѣ о гравѣ перѣдѣптоаре а са лімѣв, датіпѣ ші фїре вор сѣ ле факѣ сїнгѣре стѣрѣітоаре дп тоатѣ патриа ачестор треі (патрѣ) націі. Шпа пѣтаі пѣ о гѣсїм дп ачест артїкѣл десволтатѣ дпдестѣл ші ачеаста е: „Че дпсемнеазѣ лімѣва зпѣі попор дп прївінцѣл кѣтрѣ дптреага лѣі естїме, віацѣ, кѣдетѣ, сїмѣш ші лѣкѣре?“ Кореспондентѣл (дела дѣпѣре) кѣт пентрѣ дпсемнеареа ші дпделесѣл кѣвѣнтѣлѣ лімѣв се разїмѣ пѣтаі не зп сїмѣш ші не о овїчѣзїнѣш дпн тіперече ші не спѣне кѣт de драці ші скѣтпне сѣпт омѣлѣ сѣпетеле, кѣ каре с'а дпвѣцат ел дпн аніі чеі маі дпнтѣі ші дп каре токмаі пентрѣ ачееа дп ресѣпѣ лѣі челе маі віі ші маі адѣпчі дпкїпїрї. Аічі сѣ кѣпрінде чева, дар пѣ тот, дпкѣ пічі лѣкрѣл чел de кѣпетеніе. Лімѣва, прекѣм сїнгѣрїлор ашеа ші віцелор зпѣі націі ші кїар націеі інтреці, есте семпѣл орї еспресїа фїіндеі ші а віедеі еї дпн лѣзптрѣ, каре семпѣ орї еспресїе дп фїешкаре попор аре зп характер зніверсал-оменескѣ. Дп кѣмпѣспереа сѣпетелор ші а ворѣелор дп топѣ ші рїтмѣ, дп ворѣїреа оавлѣ ші дп метафорѣ, дп форма декліпѣтреі ідеїлор ші дп кїпѣл дппрезпѣреі лор, лімѣва не дпфѣдішеазѣ чеа маі віе, чеа маі кредїпчїоасѣ ікоапѣ а зпѣі інсѣ, а зпѣі неам ші а зпѣі попор, дпкѣт о пѣтем прїчеле прїп сїмѣш дпн афарѣ; о пѣтем оарекѣм аззі, ведеа, піпѣі; прїп зртамре ачееа деосевїтѣ віацѣ сѣфлетескѣ, дп каре креште ші трѣеште омѣл дп парте ші попорѣл дптрегѣ, о ведем делїнеатѣ дп лімѣв астфел, прекѣм есте делїнеатѣ кїпѣл пострѣ дп статѣрѣ ші дп фацѣ. Аста есте атѣт de адевърѣт ші адѣпкѣ пѣтрѣпѣзпѣтор, дп-

кѣт ші аколо, unde пацілор прін свѣж-
гаре лі с'а адѣс о лімвѣ стрейнѣ, прекѣт
челор romane de астѣзі лімба латінѣ, а-
чаестѣ лімвѣ ла паціле ачесте с'а префѣ-
кѣт дп дѣхѣл ші дп свѣстандіа попоарѣ-
лор челор че се афла аколо de маї 'паинте,
дпкѣт векиѣл (?) італіанѣ, галѣ, спаніол
ші лѣсїтанѣ дп лімбеле че ші леаѣ формат
dп латїна, есѣ астѣзі ла івеалѣ кѣ тот ті-
парѣл фїнїдеї ші ал карактерѣлї лор чел
кѣрат, (?) каре се оглїндеазѣ нѣпѣ ші дп
челе маї деосевїте діалекте але лімвелор
ачестор паці. *) Дақѣ dar есте, ка сѣ ї се

*) Ачесте сѣнт адеврѣте дпкѣтва; дпсѣ зі
кѣнд чїнева, кѣ дп лімбеле romane de астѣзі
есѣ ла івеалѣ попоарѣле ачесте кѣ тіпарѣл
лор чел оріцінал ші дпкѣ кѣрат, — спре
пїадѣ італіанѣл орі галѣл кѣт ера дпайнте
de асе лѣдї лімба romey, — зіче преа тѣлѣт
ші зіче зп лѣкрѣ че нѣ се поатедоведї. Кѣч
а) ка сѣ пѣтем кѣпоанте тіпарѣл чел оріці-
нал ал ачі пѣмітелор паці, ар тревї сѣ ле
кѣпоантем лімбеле лор челе веки, ші ачесте
нѣ ле кѣпоантем. Сїнгѣрѣл докѣмент маї
дпсепнѣтор деспре асеменеа лімвї веки dп
дпшѣрѣдіа Романѣ апѣсапѣ, сѣнт тавелеле
Евгѣвїніче дп лімба зѣврїкѣ, наре ера ші
еа зп діалектѣ дп Італїа. Черче чїнева а а-
рѣта акѣт дѣлѣ лімба зѣврїкѣ тіпарѣл чел
орїцінал ші кѣрат ал векиѣлї Італїан, дп
лімба італіанѣ de астѣзі. — в) Дпшѣрѣдіа
Романѣ апѣсапѣ а сѣферїт о мїтокосїре кѣ
тѣлѣт маї mare дела веакѣ ал IV. дпкоаче,
декѣт дпайнте de ачеста прїн лѣдїреа сѣн-
делї ші а лімвей romane: кѣчї Romanї, шї
сї dп віца келтїкѣ шїаѣ лѣдїт лімба лор дп
Італїа, Галїа, Спанїа, Брїтанїа тот ла попоа-
рѣ келтїче; іар дела веакѣ ал IV. d. X. а
їнѣрат ачі о віцѣ деосевїтѣ ші ачеста есте
віца Цѣрманѣ. Тоатѣ дпшѣрѣдіа Романѣ
апѣсапѣ есте dп поѣ плѣтѣдїтѣ кѣ попоа-
рѣ Цѣрмане: Італїа кѣ Longobardї, Normanї

еа зпвї попор лімба са, тревѣе сѣ шїтїм,
кѣ кѣ шѣсѣрїле лѣате дптр'о асеменеа

ші алдїї, Галїа кѣ Фрѣнчї ші алдїї, Спанїа
кѣ Готї, ш. а. Брїтанїа кѣ Normanї ші Англо-
Сасї ш. а. — Чїне нѣ кѣпоанте, кѣ ачесте пеа-
тѣрї аѣ вѣгат фїешкаре тіпарѣл сѣѣ чел орі-
цінал дп лімбеле romane? Дар нїчї ачі п'а-
вет докѣменте de лімбеле romane дп про-
вїнчїле ачесте пе ла веакѣ ал VI. ка сѣ пѣ-
тем кѣпоанте віне скїтвареа фѣкѣтѣ дѣпѣ
плѣтѣдїреа кѣ попоарѣле Цѣрмане. Дела
Карол мареле, аша дар кѣ тѣлѣт маї тѣрзіѣ
авеш зп жѣрѣшѣнт, каре се пѣметѣте „Жѣ-
рѣшѣнтѣл лѣї Карол чел маре,“ скрїсѣ дп
лімба романѣ dп Галїа, атѣнчї кѣнд Фрѣнчїї
нѣ се плѣтѣдїсерѣ дпкѣ дптр'зп попор кѣ
Галїї чеї romanїзаці, чї ворвеа лімба цѣр-
манѣ; ші тотѣш че деосевїре дптре лімба
ачеа ші дптре чеа франѣезѣ дѣпѣ зрмѣта
плѣтѣдїре (чїне аре кѣрїосїтате, поате четї
ачест жѣрѣшѣнт ла Laivnїdїe дп „Collectanea
Etymologica“). Ка сѣ пѣтем кѣт декѣт кѣ
поанте тіпарѣл векиѣлї Італїан дп врео лім-
вѣ романѣ de астѣзі, ар тревїї сѣ кѣпоантем
лімба вре зпвї попор, каре стѣлѣс dп пѣп-
течеле Італїей дпайнте de пѣвѣлїреа варварї-
лор с'ар фї ашезат дп врео Царѣ, unde пѣ-
сѣра локѣлї ші скопѣл варварїлнр, каре нѣ
ера de асе статорнїчі дп ачаа Царѣ, чї de а
трече маї дпколо, ла цїнѣт маї ферїт. Асе-
менеа лімвѣ авеш дп лімба ромѣнеаскѣ.
Дақѣ лімвїстїї пострї нѣ с'ар фї пѣлдеміт
пѣмаї а алѣтѣра лімба ромѣнеаскѣ пе лѣнга
латїна ші італїана, de unde зрмѣ сѣ казѣ дп
грешалѣ de латїнїзаре орі італїенїзаре, чї ар
фї апалїзат'о дп елементеле сале ші ар фї
алѣтѣрат'о пе лѣнѣт пѣдїне докѣменте че а-
вет деспре лімбеле челе веки але Італїей; а-
тѣнчї с'ар фї вѣзѣт кѣ пѣмаї ромѣнеаска пе
дпфѣдїшеазѣ елементеле лімвей латїне ші
прїн зрмаре дп еа с'ар ведеа маї віне тіпа-
рѣл векиѣлї Італїан; атѣнчї нѣ с'ар вѣрѣ дп
тоате зілеле деосевїте грешелї dп темеїлѣ
de а латїнїза орі італїенїза, спре пїадѣ, в'ар

контра-фіреаскъ ші контра-оменеаскъ пор-
пире, пѣ се цінтеште пѣмаі акѣло, ка съ
се хрѣпеаскъ омѣлѣиеште дѣлчї сѣвеніре
ші обїчпїнде але копїлѣріеї сале, чї се
лѣкреазъ; ка съ ї се стѣлгъ дѣсѣш „Ел“
лѣї чел дїп лѣвїтрѣ шї прїп зрмаре дѣ-
сѣш вїѣл сѣфлетѣ, ка дѣ локѣї съ се дѣ-
пѣлѣте алтѣл, че пѣ есте де фіреа шї це-
пїѣл лѣї, — съ ї се ваѣе о алтѣ фіре де
а кѣцета, де а сїмѣї шї де асе еспїма!

— — — О асеменеа порпире дѣ локѣ де
а да пѣтере шї де а дѣтемеїа зпїтатеа, —
ва паште неплѣчере шї зрѣ, шї о дѣ-
протївїре, каре фїндкѣ е фіреаскъ е шї ле-
дївїтѣ, каре дѣсѣ ва атака кїар темелїле
лїпїштеї овшештї. Аста есте чеа маї
таре пѣвѣнїе дїп партеа ачестор рѣвпачї
(зелодї) кїпїцї де але лор пѣлѣчїрї; карї
се пѣтескѣ пе сїне націоналїстї шї па-
тріодї, — а сїмї пе оаменї ла ачест пасѣ
де невоїе, каре ва шї лїмїчї дѣ дѣченѣ-
тѣл сѣѣ, лѣкрѣл де каре с'аѣ апѣкат еї. —

Вїне с'а фѣдѣт дѣ артїкѣлѣл — дела
дѣзѣре — шї деосевїреа дѣтре націе шї

скрїї зпїї, „сѣнт“ дѣ локѣ де „сѣнт“, кѣнд
дѣ лїмѣа зпѣрїкѣ че се сокотеште де пѣма
лїмѣеї латїне есте „sant“ дѣ локѣ де „sunt“,
каре дѣпѣ фіреа лїмѣеї поастре тревѣеште
пронзпчїат сѣнт, (везї тавлеле есѣвїнїче ла
Grotendorf) — аша пѣ с'ар скрїе акѣм „крї-
стіан“ шї „крїстіанїемѣ“ дѣ локѣ де
крестїн шї крестїнїемѣ, кѣнд штїм кѣ
попорѣл романѣ дѣкѣ пѣгѣлѣ, дѣ веакѣрїе
челе дїпѣлї зїчае лѣї Хрїстос „Chrestus“
шї пѣ „Christus“, де знде зрмеазъ кѣ вїне
зїчем „крестїн“ (везї „Bingham Origines
Ecclesiasticae“), іар Хрїстос с'а вѣрѣт маї
тѣрзїѣ дїп вїсерїка гречеаскъ шчл. Дѣр соко-
тїшї кѣ вом вѣдеа песте пѣдїп дат ла лѣмїпѣ
зл Аналїсѣ ал лїмѣеї поастре дѣ дѣхѣл а-
честа. —

Традѣкторѣл,

статѣ; дар с'а околїтѣ ідееа, каре ле мїж-
лочеште пе амѣндоаѣ, — ідееа де „Па-
тріе.“ Патрїа есте Цара пѣрїпдїлор, Цара
знде аѣ трѣїтѣ шї трѣескѣ еї, Цара де
знде пе траѣем шї де знде ам венїтѣ, есте
векїѣл кѣмїпѣ пѣрїптеск шї ачеста се
кѣпоаште іарѣшї пѣмаї дѣ лїмѣѣ
шї пѣмаї дїп лїмѣѣ. Каре есте Па-
тріа Церманѣлї? Дѣтреавѣ Арндт дѣ
кѣптекѣл сѣѣ шї фїешчїне кѣпоаште ре-
спѣнсѣл. —

Се дѣпѣпѣл акѣм, пѣ араре орї, ка
маї шѣлте асемене кѣмїпѣрї пѣрїптештї
шї патрїї — орї дѣпѣ фіреаска лор пѣсѣ-
рѣ, дѣтре мѣдїї шї рѣжрї, орї дѣпѣ дѣ-
тѣпѣлѣрїе времїлор, — съ се знеаскъ
дѣтр'ѣп дѣтрегѣ, дѣтр'ѣп трѣпѣ шї а-
ша съ се факѣ о Патрїе пѣптрѣ маї шѣлте
деосевїте вїде шї нації, але кѣрор дѣ-
прѣпѣтате ваерї орї реладїї шї овшештї
їнтересе се мїжлоческѣ прїп зпѣл гѣверпѣ
че ле кѣпрїнде пе тоате, шї форма гѣвер-
пѣлї о дѣфѣдїшеазъ „статѣл“ (Statns pu-
blicus imperii, reipublicae, regni etc.). А-
честе попоарѣ, де шї осевїте кѣ лїмѣа, дар
дѣкѣт факѣ еле зп дѣтрегѣ, о овште,
— адекѣ дѣкѣт сѣнт легате прїп ачелешї
їнтересе овшештї, потѣ лѣкра ла зпїре
маї дѣпалтѣ, фѣрѣ ка ачестѣ зпїтате (че-
тѣдѣнеаскъ) съ стрїче кѣтѣш де пѣдїпѣ
осевїтелор нації шї націоналїтѣдїлор лор.

(Ва зрма.)

СИМВОЛЪ КРЕДИЦІИ ДНЕІ ДАМЕ ФРѢМОАСЕ ДІН ПАРИС.

Еѣ кред, кѣткѣ зп шал де кашїмїр пѣп-
трѣ о дамѣ есте зп лѣкрѣ де кѣпетенїе.

Еѣ кред, кѣткъ тѣестрѣа de а плѣчае есте чеа дѣтѣѣ вѣртѣте а знеѣ dame, тречерѣ тѣпеределор чеа маѣ mare а еѣ грешалѣ, шѣ адѣлчеле вѣтрѣлѣще чел маѣ mare пѣкат.

Еѣ кред, кѣткъ маѣ мѣлт дерес тревѣе ипѣмеѣ, декѣт федеѣ знеѣ dame.

Еѣ кред, кѣткъ зп тѣнѣр богат, каре врѣ а келѣзѣ ванѣ сѣѣ дѣ согѣетатѣ дамелор, есте омѣл чел маѣ пѣлѣ de дѣх, маѣ истег шѣ маѣ вреднѣк de ѣзѣт.

Еѣ кред, кѣткъ смеренѣа фоарте вѣне се поате дѣпѣрекѣ кѣ десѣтарѣ, шѣ кѣткъ дорѣнд поѣ черѣл, нѣ тревѣе сѣ зрѣт лѣтѣ.

Еѣ кред, кѣткъ аморѣл есте о певѣпѣе, шѣ прѣетешѣгѣл о конвенѣде а плѣкѣтеѣ дѣшелѣрѣ.

Еѣ кред, кѣткъ ачела вѣрват есте маѣ вреднѣк de рѣс каре поѣтѣще сѣ феѣ ѣзѣт de невасть са, шѣ лѣлѣгѣ ачѣаста о ласѣ сѣ зѣмѣле не жос.

Еѣ кред, кѣткъ знеѣ dame, маѣ лесне дѣ поате лѣпѣ пѣлѣ, декѣт о рокѣе поаѣ шѣ о пѣлѣрѣ de модѣ.

Еѣ кред, кѣткъ знеѣ dame ла тоате валѣрѣле, шѣ петрекѣпѣле сѣ кѣвѣне а тѣрѣе шѣ а жѣка кѣт de мѣлт.

Еѣ кред, кѣткъ moda есте зѣна dame-лор, шѣ тѣрапа вѣрвадѣлор.

Dr. Vasil.

О ПЛѢМБАРѢ ЛА ЛѢНѢ.

Цѣѣ мѣнте копѣлѣщѣ, кѣнд враѣщ дѣ враѣщ ла лѣнѣ, Помпоаса доамѣнѣ — а попѣѣ, кѣ тѣне мѣ плѣмѣам! Пе фрѣлѣгеа та сѣпѣнѣ зѣрѣам ка шѣ о кѣлѣнѣ Dѣн флорѣ de прѣмѣварѣ, стронѣте кѣ валѣам Лѣчѣнд фертекѣл вѣедѣ, а ипѣмѣщѣ сѣмѣрѣе, Дѣлѣкѣма ка шѣ зп соаре 'н тѣреада лѣѣ ѣвѣре!

Dѣн окѣѣ тѣѣ чеѣ негрѣѣ, ка фѣлѣерѣ ѣсвеа фокѣл, Гѣтѣт а да дѣтѣмѣнѣнѣ попѣатѣчеѣ ѣвѣрѣ; Дар пѣлѣлѣ астеѣ ипѣмѣ, кредѣ кѣ'шѣ перѣдѣсе локѣл, Бѣтѣнд ка кѣтѣ'н шарѣ, л'а знеделор ѣсѣвѣрѣ; Пѣ тѣжѣнт, сѣѣ раѣс — дѣ мѣнтѣ'мѣ — зп преѣщѣ нѣмаѣ авѣа,

Сѣ гѣст маѣ mare вѣне, ах, нѣѣ зрѣгѣта mea!

Dѣ а фост — гѣндеам дѣ mine — Adamѣкѣ-а лѣѣ соѣде, Сѣрпѣнѣсѣ дѣ аша зѣмѣре дѣ раѣлѣ пѣтѣжѣнтѣсѣк, Авѣа дрепѣтате сѣжѣтѣ а пѣне пазѣ вѣе Doѣ дѣцѣрѣ кѣ-арте скоасѣ Пѣрпѣнтѣле чересѣк: Сѣ сѣмѣщѣ че перѣдѣсе негѣндѣта дѣрѣнѣ Prin гѣстѣл знеѣ поамѣ, дѣтѣнѣ дѣа Евѣѣ тѣжѣ.

Еѣ кредѣ кѣ омѣнѣ лѣте, прекѣм се пѣдѣе одатѣ, Прекѣм се тѣѣ одатѣ prin моарте а вѣедѣѣ фѣрѣ: Аша л'а фѣрѣчѣрѣѣ о кѣлѣме маѣ дѣпѣалѣт Odатѣ — ажѣнѣе нѣмаѣ; — дѣ ачѣеѣ нѣ тѣ мѣрѣ Кѣнд ел, — кѣ гѣнд дѣ сѣне — маѣ мѣлт а кѣдѣгѣа, Дѣшѣ перѣе prin ресѣнѣрѣ, чеѣ стрѣнѣсѣ дѣ вѣада са.

Dѣ атѣлѣчѣ мѣнѣт ла mine, — сѣ щѣе лѣтеа mare — Нѣѣ каре сѣ'мѣ рѣтрагѣ аа тѣѣ кѣн дѣзѣйт; Дѣ вѣсѣ — de дорѣнѣ — зп дѣцѣрѣ кѣ-о сѣжѣнтѣ 'нѣврѣщѣшарѣ

Tѣnzѣндѣ зп сѣрѣтѣ дѣлѣче, dѣн сомѣнѣ м'а помѣнѣт; Iar' зѣоа дѣнтре гѣндѣзрѣ, кѣнд жѣдѣкѣ че воѣз фачѣ, Тѣ ещѣ M — — скѣтѣнѣ, dѣн tot че дѣ ѣтаѣ плаче!

Кѣнокѣ а та ѣвѣре, вѣзѣ нентѣщѣ че хрѣнеще, Сѣнт гата орѣ че жѣртѣѣ — вѣѣ, морт, — а сѣферѣ! Кѣ тѣне 'н вѣрѣѣ de мѣнтѣ, не знедѣ нѣ рѣсѣвѣе А пѣсѣмѣѣ негрѣл нѣте, орѣ кѣнд а'нѣѣ щѣ трѣѣ. Кѣчѣ Татѣл, че сѣсѣдѣне не пасѣрѣѣ шѣ жѣвѣнѣ, Ар щѣ сѣ не пѣтреасѣкѣ кѣ ѣерѣѣ, сѣѣ рѣдѣчѣнѣ!

Dar' нѣ! Тѣ жѣртѣѣ-авѣрѣѣ, еѣ праѣѣ клеветѣрѣѣ: Dѣгѣстѣѣ а та вѣѣаѣѣ, а mea сѣспѣнѣ шѣ amar! Ах, моарте тѣмѣзрѣе, dѣн враѣщѣл осѣндѣрѣѣ Кѣчѣ нѣ стѣлѣѣ асте трѣнѣзрѣѣ, че сѣфѣлѣ дѣнѣдѣар! Мортѣнтѣл лѣар фѣ нѣнтѣ, Iar черѣѣла тѣртѣрѣе: Кѣ сѣфѣлѣте кѣратѣ, аѣ врѣт зпа сѣ феѣ.

A — — i.